

APMOKESTINAMOJO PELNO SUMAŽINIMAS VYKDANT INVESTICINĮ PROJEKTĄ

VMI prie FM
Mokesčių informacijos departamentas
2014 m.

SEMINARO PLANAS

- Teisės aktai
- Investicinio projekto sąvoka
- Reikalavimai įsigytam ilgalaikiam turtui
- Pelno mokesčio perskaičiavimas
- Turto įsigijimo išlaidos
- Vieneto veiksmai, kai pradedamas vykdyti investicinis projektas
- Pelno mokesčio lengvatos taikymas

TEISĖS AKTAI

- **Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymas**
- **PMĮ 2 straipsnio 12¹ dalis** (apibrėžta investicinio projekto samprata)
- **PMĮ 46¹ straipsnis** (apmokestinamojo pelno sumažinimo tvarka dėl vykdomo investicinio projekto)

INVESTICINIO PROJEKTO SĄVOKA

Investicinis projektas – vieneto investicijos į PMĮ 46¹ straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą ilgalaikį turta

(PMĮ 2 str. 12¹ dalis)

INVESTICINIO PROJEKTO SĄVOKA

PMĮ 46¹ str. 1 d. numatyta, kad investiciniam projektui įsigytas naujas ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas turi būti skirtas naudoti šiems tikslams:

- naujiems, papildomiems produktams gaminti ar paslaugoms teikti arba
- gamybos (ar paslaugų teikimo) pajėgumams didinti arba
- naujam gamybos (ar paslaugų teikimo) procesui įdiegti arba
- esamo proceso (jo daliai) esminiam pakeitimui, tai pat
- tarptautiniais išradimų patentais apsaugotoms technologijoms įdiegti.

INVESTICINIO PROJEKTO SĄVOKA

Apmokestinamasis pelnas gali būti sumažintas (einamaisiais metais):

- Už kiekvieną mokestinį laikotarpį apskaičiuotas apmokestinamasis pelnas negali būti sumažintas daugiau kaip 50 proc.
- Kai turto įsigijimo išlaidų suma yra didesnė kaip 50 proc. apskaičiuotos mokestinio laikotarpio apmokestinamojo pelno sumos, tai šią sumą viršijančios išlaidos gali būti perkeliamos į vėlesnius keturis vienas po kito einančius mokestinius laikotarpius.

Pelno mokesčio lengvata gali būti taikoma tik **2009–2018 m.** įsigytam turtui, atitinkančiam investicinio projekto sąvoką.

Nuo 2014 m. įsigyjant krovinius automobilius, priekabas ir puspriekabas apmokestinamąjį pelną galima sumažinti tik iki 1 mln. Lt patirtų išlaidų per mokestinį laikotarpį.

INVESTICINIO PROJEKTO SĄVOKA

Pavyzdys (1): Bendrovė, vykdanči transporto veiklą, 2012 m. įsigijo 1 už 150 000Lt, 2013 m. įsigijo 2 už 400 000 Lt ir 2014 m. 5 už 500 000 Lt naujus krovininius automobilius.

Investicijų lengvatą bendrovė gali taikyti per 2014 m. faktiškai patirtoms krovininių automobilių pirkimo išlaidoms ir vadovaudamasi PMĮ 46¹ str. 1 d. susimąžinti apmokestinamąjį pelną.

REIKALAVIMAI ĮSIGYTAM ILGALAIKIAM TURTO

Investicinio projekto reikalavimus atitinkančiu turtu laikomas **tik tiesiogiai** vienetą gamybos ar paslaugų teikimo procese dalyvaujantis turtas ir turtas, būtinas gamybos ar paslaugų teikimo procesui vykdyti ir aptarnauti.

REIKALAVIMAI ĮSIGYTAM ILGALAIKIAM TURTUI

Lengvata taikoma šioms ilgalaikio turto **grupėms**:

- **mašinos ir įrengimai;**
- **įrenginiai (statiniai, gręžiniai ir kt.);**
- **kompiuterinė technika ir ryšių priemonės** (kompiuteriai, jų tinklai ir įranga);
- **programinė įranga;**
- **įsigytos teisės;**
- **ilgalaikio turto grupės „krovininiai automobiliai, priekabos ir puspriekabės, autobusai – ne senesni kaip 5 metų“ turtui – krovininiams automobiliams, priekaboms ir puspriekabėms.**

REIKALAVIMAI ĮSIGYTAM ILGALAIKIAM TURTUI

PAGAL PMĮ NUOSTATAS ILGALAIKIU TURTU LAIKOMAS:

- turtas, kuris naudojamas vieneto pajamoms uždirbti arba ekonominei naudai gauti ilgiau kaip vienerius metus ir
- jo įsigijimo kaina ne mažesnė už vieneto (pagal PMĮ 1 priedėlyje išvardytas ilgalaikio turto grupes) nustatytą kainą.

Svarbu! Investicijos, skirtos vien tik turimam ilgalaikiam turtui pakeisti kitu analogiškos rūšies ilgalaikiu turtu, nelaikomos investiciniu projektu.

REIKALAVIMAI ĮSIGYTAM ILGALAIKIAM TURTO

Įmonės pačios turi nusistatyti, kuriai ilgalaikio turto grupei priklauso jų įsigytas turtas

Išrašas iš PMĮ 46¹ straipsnio komentaro:

„Įrenginiams“ yra priskiriamos mašinos, prietaisai, įtaisai energijai, medžiagoms gaminti ir informacijai priimti, perduoti ar keisti;

„Mašinoms ir įrengimams“ priskiriamos jėgos ir darbo mašinos bei įrengimai, naudojami įvairiose pramonės šakose produktų gamybai, apdirbimui, paslaugų teikimui (pvz., siurbLIAI, kompresoriai, staklės, naftos perdirbimo pramonės, žemės ir miškų ūkio, kelių statybos, medžio apdirbimo pramonės, prekybos ir visuomeninio maitinimo mašinos ir įrengimai ir kt.).

REIKALAVIMAI ĮSIGYTAM ILGALAIKIAM TURTUI

Pavyzdys (2): Vieneto pagrindinė veikla – šaldytuvų gamyba. 2013 metais vienetas, norėdamas padidinti gamybos apimtį, pradėjo vykdyti investicinį projektą. Projektui įgyvendinti įsigijo turtą, t. y. gamybai skirtas mašinas ir įrengimus, įrengė priešgaisrinės apsaugos sistemą bei papildomai įsigijo kompiuterizuotas gamybos valdymo / sandėlio bei buhalterinės apskaitos programas.

Investicinio projekto reikalavimus atitinkančiu turtu yra laikomas tik tiesiogiai dalyvaujantis gamybos procese vieneto įsigytas turtas ir turtas, kuris būtinas šiam investiciniam projektui vykdyti ir aptarnauti: šiuo atveju – gamybai skirtos mašinos ir įrengimai, kompiuterizuota gamybos valdymo / sandėlio programa.

Netiesiogiai dalyvaujantis gamybos procese turtas, t. y. papildomai įsigyta buhalterinės apskaitos programa, nelaikoma investicinio projekto reikalavimus atitinkančiu turtu.

REIKALAVIMAI ĮSIGYTAM ILGALAIKIAM TURTUI

Pavyzdys (3): Bendrovė, siekdama padidinti paslaugų ir produktų pardavimų apimtis, norėdama pritraukti naujų klientų bei sukurti papildomų darbo vietų, **2013 metais numato statyti naują degalinę.** Tam buvo įsigyti keletas ilgalaikio turto vienetų, **įskaitant baldus personalo kambariui.**

Kadangi investicinio projekto reikalavimus atitinkančiu turtu yra laikomas paslaugų teikimo procese tik tiesiogiai dalyvaujantis turtas ir turtas, būtinas paslaugų teikimo procesui vykdyti ir aptarnauti, todėl **PMĮ 46¹ straipsnio nuostatos negali būti taikomos baldams, kurie skirti personalo patalpoms.**

REIKALAVIMAI ĮSIGYTAM ILGALAIKIAM TURTUI

Pavyzdys (4): Bendrovė 2013 m. įsigijo naujas metalo pjovimo stakles už 25 000 Lt, kuriomis pakeitė analogiškas bendrovėje naudojamą senas metalo pjovimo stakles.

Šiuo atveju staklės bus pakeistos analogiškos rūšies turtu, todėl šis projektas neatitinka PMĮ 2 str. 12¹ dalyje apibrėžtos investicinio projekto sąvokos.

REIKALAVIMAI ĮSIGYTAM ILGALAIKIAM TURTUI

Pavyzdys (5): Bendrovė X atlieka susidėvėjusių vamzdynų rekonstrukciją ir susidėvėjusius vamzdynus keičia naujais. Bendrovė X, keisdama susidėvėjusius vamzdynus, pagerins turto naudingąsias savybes, nes senieji vamzdynai praleisdavo nuotekas.

Nors ir atliekama turto rekonstrukcija, tačiau šiuo atveju vamzdynai bus pakeisti analogiškos rūšies turtu, todėl šis projektas neatitinka PMĮ 2 str. 12¹ dalyje apibrėžtos investicinio projekto sąvokos.

Jei bendrovė X tiesytų naujus vandentiekio ir nuotekų tinklus, tai tokios investicijos atitiktų investicinio projekto sąvoką.

REIKALAVIMAI ĮSIGYTAM ILGALAIKIAM TURTUI

Investicinio projekto tikslams įsigytas (pasigamintas) ilgalaikis turtas turi būti:

- nenaudotas ir
- pagamintas ne anksčiau kaip prieš 2 metus (nuo naudojimo pradžios),
- tiesiogiai dalyvauja gamyboje ir yra būtinąs gamybos (paslaugų) teikimo procesui vykdyti,
- naudojamas ne trumpiau nei 3 metus (skaičiuojama nuo naudojimo pradžios, atskirai kiekvienam turtui).

REIKALAVIMAI ĮSIGYTAM ILGALAIKIAM TURTUI

Lengvata netaikoma, kai netenkinama viena iš aukščiau minėtų sąlygų.

Pavyzdys (6): 2010 m. kovo mėn. įmonė įsigijo ir tą patį mėnesį pradėjo naudoti (įforminta aktu) įrengimą, kuris pagamintas 2007 m. gruodį. Šiuo atveju investicinio projekto lengvata netaikoma, nes šis **turtas pagamintas anksčiau nei prieš 2 metus.**

REIKALAVIMAI ĮSIGYTAM ILGALAIKIAM TURTOUI

Pavyzdys (7): Bendrovė, vykdydama investicinį projektą, 2013 m. įsigijo verslo valdymo sistemą (toliau – VVS).

Investicinio projekto tikslas – bendrovės darbo našumo didinimas. VVS sudėtinės dalys – techninė ir programinė įranga, kurios dalys apskaitoje buvo registruojamos kiekviena atskirai (kaip buvo nurodyta pirkimo sąskaitoje), t. y. jos nesudaro vieno turto vieneto. Vienos iš techninės dalių – komutatoriaus įsigijimo kaina nesiekė bendrovėje patvirtintos minimalios (2 000 Lt) ilgalaikio turto vertės.

- Kadangi apmokestinamąjį pelną mažinti dėl vykdomo investicinio projekto galima tik **ilgalaikio turto faktiška** įsigijimo kaina, tai turto, kuris priskiriamas trumpalaikiam turtui, (šiuo atveju, komutatoriaus) įsigijimo kaina investicinio projekto tikslams nepriskiriama.

REIKALAVIMAI ĮSIGYTAM ILGALAIKIAM TURTUI

Reikalavimai investicinio projekto tikslams
įsigytam (pasigamintam) turtui:

- ilgalaikis turtas **pagamintas ne anksčiau kaip prieš 2 metus** – patvirtina turimas dokumentas, t. y. **techninis pasas**;
- turtas nenaudotas – **pardavėjo patvirtinimas**;
- galimi ir kiti patvirtinantys dokumentai.

REIKALAVIMAI ĮSIGYTAM ILGALAIKIAM TURTUI

Investicinio projekto tikslams įsigyto (pasigaminto) ilgalaikio turto įsigijimą PATVIRTINANTYS DOKUMENTAI:

- ilgalaikio turto **įsigijimą patvirtinantys juridinę galią turintys dokumentai**,
- **įvedimo į eksploataciją aktai**,
- **kiti dokumentai**, įrodantys turto reikalingumą investicinio projekto vykdymui bei jo naudojimo vieneto veikloje laikotarpį.

REIKALAVIMAI ĮSIGYTAM ILGALAIKIAM TURTUI

Pavyzdys (8): Įmonė pagal 2013-11-15 sąskaitą investiciniam projektui vykdyti įsigijo nenaudotas stakles. Pagal techninį pasą staklės pagamintos 2012 m. lapkričio mėn. Užbaigus staklių diegimo darbus, jos pradėtos naudoti įmonės veikloje 2013 m. gruodžio mėn.

Kadangi nuo staklių pagaminimo iki pradėjimo naudoti nepraėjo 2 metai, įmonė, apskaičiuodama 2013 m. pelno mokestį, gali pasinaudoti lengvata ir sumažinti apmokestinamąjį pelną.

- Jei staklės būtų nepradėtos naudoti arba būtų paruoštos naudoti praėjus 2 metams, tai įmonė negalėtų taikyti lengvatos dėl vykdomo investicinio projekto.

REIKALAVIMAI ĮSIGYTAM ILGALAIKIAM TURTUI

INVESTICINIŲ PROJEKTŲ nelaikomos
investicijos į:

- **pastatus;**
- **žemę;**
- **transporto priemonės, išskyrus
krovinines, nuo 2014 m.**

REIKALAVIMAI ĮSIGYTAM ILGALAIKIAM TURTUI

**Investicinio projekto tikslams įsigytam
(pasigamintam) ilgalaikiam turtui
LENGVATA NETAIKOMA,
kai turtas naudojamas mažiau nei 3 m.**

PELNO MOKESČIO PERSKAIČIAVIMAS

Kai netenkinama **3 m. ilgalaikio turto naudojimo sąlyga** (pvz., turtą naudojo 1 ar 2 metus, vėliau pardavė), **koreguojamos visos pelno mokesčio sumos už ankstesnius mokestinius laikotarpius.**

Šiuo atveju privaloma:

- perskaičiuoti ir apmokestinti atitinkamų **praėjusių** mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną,
- pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai **patikslintas** tų mokestinių laikotarpių metinės pelno mokesčio deklaracijas.

PELNO MOKESČIO PERSKAIČIAVIMAS

VIENTAI NEPERSKAIČIUOJA PELNO

už ankstesnius laikotarpius šiais atvejais, kai:

- vienetas pasibaigia;
- turtas prarandamas dėl nenugalimos jėgos (force majeure) ar
- nusikalstamos trečiųjų asmenų veiklos;
- nuo 2011 m. turtas nebenaudojamas ar perleidžiamas dėl teisės aktų reikalavimų;
- reorganizuojama įmonė nuo 2011 m. perima investicinį turta.

PELNO MOKESČIO PERSKAIČIAVIMAS

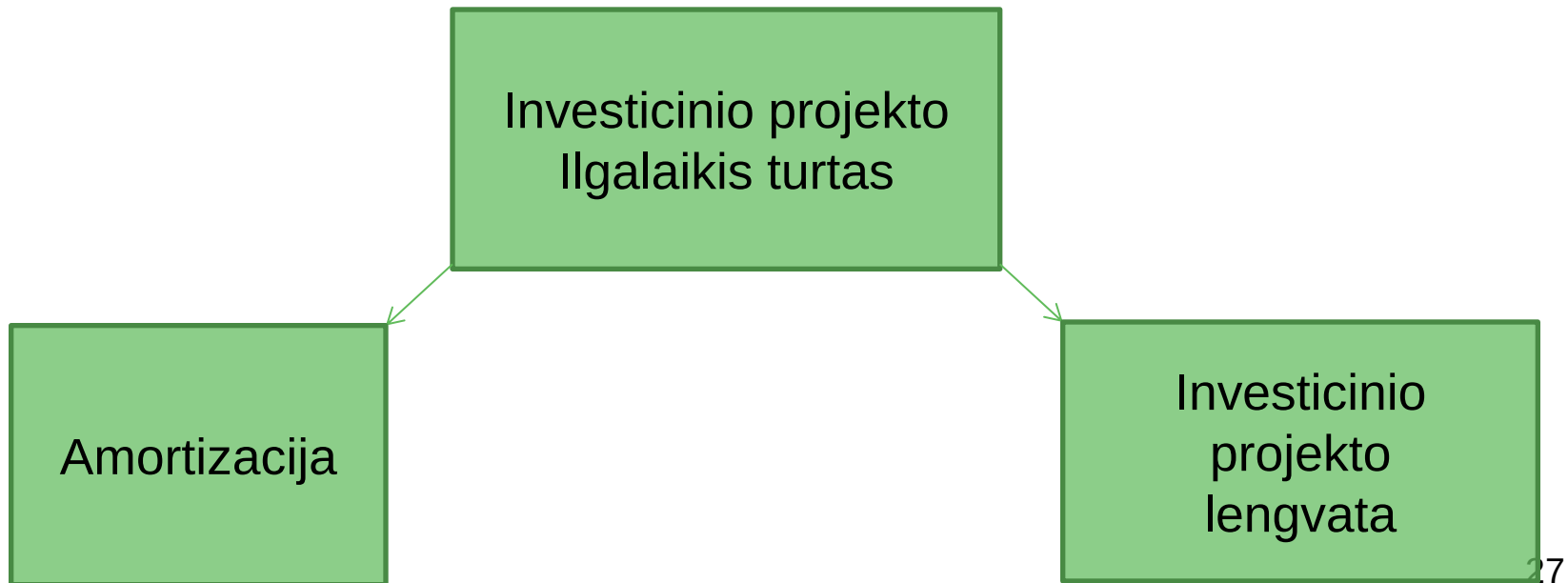
Pavyzdys (9): 2013 m. įmonė reorganizuojama (PMĮ 41 str. 2 d. 2 p. (vykdomas sujungimas)).

Įsigyjamos įmonės (**baigiančios veiklą be likvidavimo procedūros**) apmokestinamasis pelnas, kuris buvo sumažintas dėl PMĮ 46¹ straipsnyje numatytų investicijos lengvatų, **neturi būti perskaičiuojamas, jeigu įsigyjančioji įmonė perimtą turtą naudos, kol sueis 3 metai** nuo ilgalaikio turto naudojimo jį perleidusiame vienetė pradžios.

TURTO ĮSIGIJIMO IŠLAIDOS

Svarbu:

Ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo, t. y. PMĮ 18 str. nuostatų taikymo, neįtakoja investicinio projekto lengvatos taikymas.

TURTO ĮSIGIJIMO IŠLAIDOS

Investicinio projekto lengvata taikoma atsižvelgiant į *faktiškai patirtų išlaidų ilgalaikiam turtui įsigyti sumą*, nurodytą juridinę galią turinčiame turto įsigijimo dokumente (pvz., sąskaitoje faktūroje).

TURTO ĮSIGIJIMO IŠLAIDOS

Investicinio projekto lengvata perskaičiuojama, jei *gaunama finansinė parama*. Faktiškai patirtų išlaidų ilgalaikio turto įsigijimui dydis turi būti sumažintas tam tikslui panaudotų *nacionalinio biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, kitų valstybės piniginių fondų, savivaldybių fondų, Europos Sąjungos ir kitos finansinės paramos lėšų suma*.

TURTO ĮSIGIJIMO IŠLAIDOS

Investicinio projekto lengvata taikoma, kai įmonė už įsigyjamą **ilgalaikį turtą apmoka nuosavomis ar skolintomis lėšomis**

(tarp jų: pagal paskolos sutartį, lizingo (finansinės nuomos) sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas įmonei apmokėjus visą turto vertę ir pan.).

TURTO ĮSIGIJIMO IŠLAIDOS

Pavyzdys(10): Bendrovė 2013 m. sausį sudarė įrengimų lizingo sutartį (joje aptartas nuosavybės perėjimas bei 3 x 100 000 Lt mokėjimas). Iš lizingo bendrovės gavo sąskaitą faktūrą, kurioje nurodyta įrengimų įsigijimo kaina – **300 000 Lt**. Įrengimai atitinka investicinio projekto reikalavimus.

Bendrovės apskaičiuotas 2013 m. apmokestinamasis pelnas gali būti sumažinamas gautoje sąskaitoje faktūroje nurodyta turto faktiška įsigijimo kaina – 300 000 Lt.

TURTO ĮSIGIJIMO IŠLAIDOS

Pavyzdys (11): Bendrovė 2013 m. įsigijo ilgalaikį turtą (įrengimą) investicinio projekto vykdymui, tačiau dėl lėšų stygiaus 2013 metais pardavė jį lizingo bendrovei ir įsigijo jį atgal pagal atgalinio lizingo sutartį.

Vadovaujantis PMĮ nuostatomis, atgalinio lizingo sandorio ekonominė prasmė prilyginama finansavimui už užstatą. Todėl, jei bendrovė **nepetraukiamai naudojo** įrengimą savo veikloje, tai 2013 metų apmokestinamąjį pelną gali mažinti dėl vykdomo investicinio projekto.

TURTO ĮSIGIJIMO IŠLAIDOS

ĮSIDĖMĖTINA

Už skolintas sumas mokamos **palūkanos į turto įsigijimo kainą neįeina** (atskaitomos iš pajamų kaip leidžiami atskaitymai tą mokestinį laikotarpį, kurį jos faktiškai patiriamos), todėl investicijų lengvata joms netaikoma.

VIENETO VEIKSMAI, KAI PRADEDAMAS VYKDYTI INVESTICINIS PROJEKTAS

Vadovaujantis Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM) viršininko 2009-02-20 įsakymu Nr. VA-17 (Žin., 2009, Nr. 22-887) patvirtintomis taisyklėmis, vienetai ***pranešimu apie investicinio projekto vykdymą*** informuoja:

- ***AVMI***
arba
- ***VMI prie FM*** (jei vienetas yra didysis mokesčių mokėtojas).

VIENETO VEIKSMAI, KAI PRADEDAMAS VYKDYTI INVESTICINIS PROJEKTAS

Pranešime pateikiama informacija:

- Trumpas investicinio projekto *tikslų* aprašymas.
- Turto, atitinkančio PMĮ 46¹ straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus, pavadinimas.
- Numatytos *įsigijimo išlaidos* (neįskaitant finansavimo).
- Preliminarus *laikotarpis*, per kurį bus įgyvendintas investicinis projektas.
- Mokestinis laikotarpis, nuo kurio bus *sumažintas pelnas* dėl vykdomo projekto.

VIENETO VEIKSMAI, KAI PRADEDAMAS VYKDYTI INVESTICINIS PROJEKTAS

Pranešimas turi būti pateiktas iki **mokestinio laikotarpio**, kurį projektas pradėtas vykdyti, **pabaigos**.

Pvz., mokestinis laikotarpis – kalendoriniai metai, tai *apskaičiuojant 2013 m. apmokestinamąjį pelną*, pranešimas apie 2013 m. vykdomą investicinį projektą vietinei mokesčių inspekcijai turi būti *pateiktas iki 2013 m. pabaigos*.

Tikslinti pranešime pateiktos informacijos neprivaloma.

PELNO MOKESČIO LENGVATOS TAIKYMAS

Apmokestinamasis pelnas ***gali būti sumažintas ne daugiau kaip 50 proc. (einamaisiais metais).***

Kai turto įsigijimo **išlaidų suma** yra ***didesnė kaip 50 proc.*** apskaičiuotos mokesčio laikotarpio apmokestinamojo pelno sumos, tai šią sumą ***viršijančios išlaidos gali būti perkeliamos į vėlesnius 4 vienas po kito einančius mokesčius laikotarpius.***

PELNO MOKESČIO LENGVATOS TAIKYMAS

Pavyzdys (12): Bendrovė nusprendė modernizuoti savo veiklą. 2013 metais bendrovė, vykdydama investicinį projektą, įsigijo sandėlio apskaitos programą už 100 000 Lt bei už 20 000 Lt darbuotojų mokymo paslaugą.

Sandėlio apskaitos programą įdiegė ir pradėjo naudoti 2013 metais. Sąskaitą už darbuotojų mokymo paslaugas gavo 2014 metais.

Įsigytą ilgalaikį turtą bendrovė savo veikloje naudos ne trumpiau kaip 3 metus.

Bendrovės apskaičiuotas 2013 metų apmokestinamasis pelnas gali būti sumažintas įsigyto turto faktiška įsigijimo kaina – 100 000 Lt.

2014 m. įsigijus paslaugas PMĮ 46¹ straipsnio nuostatos netaikomos.

PELNO MOKESČIO LENGVATOS TAIKYMAS

- Pasinaudojus kurį nors mokestinį laikotarpį PMĮ numatyta investicinio projekto lengvata ir vieneto savininkams – **fiziniam asmeniui** skirstant to paties laikotarpio pelną, t. y. išmokant **dividendus**, būtina atsižvelgti į PMĮ 40¹ str. numatytas nuostatas.
- Apskaičiuojant **avansinį pelno mokestį**, *atsižvelgiama* į galimą apmokestinamojo pelno sumažinimą dėl vykdomo investicinio projekto.

MOKESČIŲ INSPEKCIJOS INTERNETO SVETAINĖ (www.vmi.lt)

AKTUALI informacija apie investicinio projekto lengvatą
(Titulinis > Duomenų bazės > Mokesčių informacijos centro konsultacinės medžiagos duomenų bazė > Mokesčių įstatymų komentarai > Perno mokesčio įstatymo komentaras).

Spausti čia

Registracijos į VMI seminarus būdai

Užsiregistruoti arba išsiregistruoti galima:

- **elektroniniu būdu VMI Renginių sistemoje**
<https://www.vmi.lt/renginiai/>
- **telefonu 1882** (skambinant iš TEO, OMNITEL, BITĖ, TELE2), +370 5 255 3190 – skambinant iš užsienio, kitų ryšio operatorių tinklų abonentams – 8 700 55 882.

E. seminarų įrašai skelbiami Renginių sistemoje.

Valstybinė mokesčių inspekcija primena, kad:

Savarankiškai aktualią informaciją mokesčių klausimais, seminarų dalijamąją medžiagą, paaiškinimus ir komentarus galite rasti adresu www.vmi.lt.

Greičiausiai informatyvius atsakymus visais mokesčių klausimais gausite paskambinę **telefonu 1882**.

Telefonu suteikta konsultacija yra lygiavertė rašytinei, nes pokalbiai yra įrašomi bei saugomi 5 metus.

Dėkojame už dėmesį